

Sayı : 2022/ 1131

30./12/2022

Konu : Zorunlu Depozito Yönetim
Sistemi Uygulamalarına İlişkin
Usul ve Esaslar Hk.

ODALARA 97 NOLU GENELGE

Türkiye Çevre Ajansı tarafından, zorunlu depozito yönetim sistemi uygulamalarına yönelik olarak 25 Nisan 2022 tarihinde <http://tuca.gov.tr> adresinde yayımlanan “Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar” idari, teknik ve mali hususlar da detaylandırılarak yeniden düzenlenmiş ve Türkiye Çevre Ajansı internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Usul Esasların;

- Birinci bölümünde, amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar,
- İkinci bölümünde, genel ilke ve esaslar ile görev, yetki ve yükümlülükler,
- Üçüncü bölümünde, zorunlu depozito yönetim sistemi uygulanmalarının kapsamına ve kapsamın uygulanmasına ilişkin esaslar,
- Dördüncü bölümünde zorunlu depozito yönetim sistemi kapsamındaki ambalajların sağlaması gereken kriterlere ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Beşinci bölümünde, iade noktalarına ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Altıncı bölümünde sistem kapsamında kullanılacak makine ve ekipmanlara ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Yedinci bölümünde doğrulama tesislerine ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Sekizinci bölümünde, depozito saha uygulama planına ilişkin hususlar,
- Dokuzuncu bölümünde, mali hususlar düzenlenmiş olup;

Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi (DYS)’nin kurulması, işletilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik maliyetlerin karşılanmasında piyasaya sistem kapsamındaki ambalajlı ürünleri arz eden ve piyasaya süren olarak tanımlanan işletmelerin temsiliyet payları ile orantılı olarak asli sorumluluğu bulunmakla birlikte, sistem kapsamındaki ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara bedelli ve/veya bedelsiz olarak ileten/sunan/teslim eden tarafların da sorumlulukları mevcuttur. Sisteme ilişkin mali sorumlulukların belirlenmesi ve taraflara dağılımı ile ilgili hususlar Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile yapılan düzenlemelere uygun olarak Ajans tarafından ayrıca belirlenecektir.

Zorunlu DYS kapsamındaki ürünleri bu sistem kapsamındaki ambalajlar ile piyasaya arz edecek piyasaya sürenlerin ve/veya piyasaya sürenler adına ambalajlı ürün üreten/temin eden tedarikçilerin öncelikle Zorunlu Depozito Bilgi Yönetim Sistemi (DBYS)’ye kayıt olmaları ve bu ambalajlarını sistem kapsamında tescil ettirmeleri zorunludur. DBYS’ye kaydı yapılmış ancak tescil edilmemiş ambalajlı ürünler piyasaya arz edilemez, tüketicilere/kullanıcılara bedelli ve/veya bedelsiz olarak verilemez/satılamaz, dağıtılamaz. Sistem kapsamındaki depozitolu ambalajların etiketlerini üretenlerin veya ürün etiket bilgilerini ambalaj üzerine doğrudan işleyerek üretim yapan firmaların ise DYS logosuna yönelik özel mürekkep uygulamaları dahil

Sayı : sistem kapsamında gösterecekleri faaliyetleri için DBYS'ye kayıt olarak Ajans ve/veya DBYS Operatörü (Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü) tarafından belirlenen esaslar
Konu : çerçevesinde hareket etmeleri zorunludur.

Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin ilk defa piyasada yer almasına yönelik teslimlerden nihai kullanıcı/tüketiciye verilmesini de içeren devir/teslimlere kadar olan tüm süreçte ambalajlı ürünleri teslim alanlardan depozito ücretinin tahsil edilmesi zorunludur. Piyasaya sürenlerin, depozito ücretini Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenen miktar ve süre içerisinde Ajans hesabına aktarmaları gerekmektedir.

Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara sunan satış noktalarının tüketici/kullanıcılarca getirilen depozitolu boş ambalajların geri alınması konusunda sisteme dahil olarak hizmet vermeleri zorunludur. Satış noktaları haricindeki diğer tüm iade noktaları için de aynı zorunluluklar geçerlidir. Alkollü içecek satışı yapılmayan satış noktalarınca alkollü içecek ambalajlarının geri alınmasından imtina edilebilir.

Zorunlu DYS kapsamında yer alan tüm taraflar, uygulamanın her aşamasında çevre ve insan sağlığını koruyacak gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Taraflar Zorunlu DYS kapsamındaki faaliyetleri için ilgili diğer mevzuat uyarınca almaları gereken her türlü izni almak zorundadırlar.

DBYS ve Depozito Saha Yönetim Sistemi (DSYS) Operatörleri tarafından gerçekleştirilen tüm iş ve işlemlerin Ajans onayı ve koordinasyonu ile yürütülmesi esas olup DBYS ve DSYS operatörlerince yürütülecek olan bu iş ve işlem süreçleri sistem dahilindeki tüm taraflar için bağlayıcıdır.

Zorunlu DYS kapsamındaki tüm taraflar ile bu taraflara ait tesis, araç ve ekipmanların kayıtları ve sistem dahilindeki tüm süreç Ajansın Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden gerçekleştirilir.

Depozito Yönetim Sistemine katılım zorunluğu getirilen ambalajların onay işlemlerine ilişkin süreç belirli kriterler, koşullar ve ücretlendirmeler çerçevesinde DBYS üzerinden yürütülür. Tescil edilmeden piyasaya arzı gerçekleştirilen ambalajlı ürünlerin piyasaya sürenleri ile bu ambalajlı ürünleri satan satış noktaları hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca işlem tesis edilecektir.

Usul ve Esasların Ek-1 ve Ek-2'sinde 1., 2. ve 3. sınıf olarak tanımlı ambalajlarla piyasaya arz edilecek 1.sınıf olarak tanımlı ürünlerin piyasaya sürenleri tarafından; en geç 1/1/2023 tarihine kadar DBYS üzerinden tescil sürecini başlatmaları ve tescil edilmiş ambalajlı ürünlerini 1/1/2023 tarihinden itibaren depozitolu olarak piyasaya sürmeye başlamaları zorunlu olup 1/7/2023 tarihi itibarı ile DBYS üzerinden tescil edilmemiş ambalajların piyasaya sürülmesi yasaktır.

Usul ve Esasların Ek-1'inde yer alan ambalajlarla piyasaya arz edilecek, Ek-2'de 2., 3. ve 4. sınıf olarak tanımlı ürünler için tescil işlemlerine ve depozitolu olarak piyasada yer almalarına ilişkin geçiş tarihleri Ajans tarafından ayrıca düzenlenmek sureti ile yayımlanarak yürütülecektir.

Sayı :
Konu : Piyasaya sürenlerin Zorunlu DYS kapsamında tescil edilmiş ambalajlı ürünlerini piyasaya sürmeye başlamaları gereken tarih itibari ile, hâlihazırda piyasada olan ambalajlı ürünler ile piyasaya sürülmek üzere beklettikleri (ithalat işlemleri başlatılmış olanlar dahil) ambalajlı ürünlerini 6 ay süre ile piyasaya sürebilmeleri (satıcılara ve tüketicilere satışı/teslimi) mümkün olabilecektir. Bu ürünlerin satış noktalarında tüketicilere satışı/teslimi için ise süre bu ürünlerin raf ömrü kadardır. Bu süreler sonunda, kapsama alınmış ambalajlı ürünlerden Zorunlu DYS'ye dahil olmayanların piyasa içinde devri, satışa konu edilmesi, tüketime/kullanıma sunulması şeklinde piyasada yer alması yasak olacaktır.

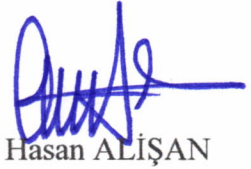
Ajans tarafından, Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulanmalarına ilişkin Usul ve Esasların uygulanmasında birliği sağlamak, uygulama sırasında doğacak tereddüt ve aksaklıkları gidermek üzere açıklamalar ve ihtiyaç duyulan konularda da ilave bölümler eklemek sureti ile düzenlemeler yapılabilecek ve Ajansın internet sitesi <https://tuca.gov.tr> üzerinden yayımlanarak duyurulacaktır.

Bahse konu Usul ve Esaslara genelge ekinde de ayrıca yer verilmiş olup, ilgili tüm taraflarca zorunlu depozito yönetim sistemine ilişkin uygulamaların bu düzenlemeye uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve odanıza bağlı olan üyelerinize duyurulması hususunda gereğini bilgilerinize rica ederiz.

M. Cengiz ALKIN
Genel Sekreter

Hasan ALIŞAN
Başkan

EKİ: Zorunlu DYS Usul ve Esaslar.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Türkiye Çevre Ajansı Başkanlığı

Sayı: E-98342035-010.06.02- **273**
Konu: Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi
Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

01.122022

DAĞITIM YERLERİNE

26/6/2021 tarihli ve 31523 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile depozito yönetim sisteminin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Türkiye Çevre Ajansı tarafından belirleneceği ve Ajansın “depozito sistem yöneticisi” olarak faaliyet göstereceği belirtilerek zorunlu depozito yönetim sistemine yönelik değerlendirme ve düzenlemelerin Türkiye Çevre Ajansı tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Türkiye Çevre Ajansı tarafından, zorunlu depozito yönetim sistemi uygulamalarına yönelik olarak 25.04.2022 tarihinde <https://tuca.gov.tr/> adresinde yayımlanan **“Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul Ve Esaslar”** idari, teknik ve mali hususlarda detaylandırılarak yeniden düzenlenmiş ve Ajansımız internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe alınmıştır. Söz konusu Usul Esasların;

- Birinci bölümünde, amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar,
- İkinci bölümünde, genel ilke ve esaslar ile görev, yetki ve yükümlülükler,
- Üçüncü bölümünde, zorunlu depozito yönetim sistemi uygulamalarının kapsamına ve kapsamın uygulanmasına ilişkin esaslar,
- Dördüncü bölümünde, zorunlu depozito yönetim sistemi kapsamındaki ambalajların sağlaması gereken kriterlere ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Beşinci bölümünde, iade noktalarına ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Altıncı bölümünde, sistem kapsamında kullanılacak makine ve ekipmanlara ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Yedinci bölümünde, doğrulama tesislerine ilişkin esaslar ve tescil işlemleri,
- Sekizinci bölümünde, depozito saha uygulama planına ilişkin hususlar,
- Dokuzuncu bölümünde, mali hususlar

düzenlenmiş olup Ajansımız tarafından, Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul Ve Esasların uygulanmasında birliği sağlamak, uygulama sırasında doğacak tereddüt ve aksaklıkları gidermek üzere açıklamalar ve ihtiyaç duyulan konularda da ilave bölümler eklemek sureti ile düzenlemeler yapılabilecek ve internet sitemiz (<https://tuca.gov.tr/>) üzerinden yayımlanarak duyurulacaktır.

Bahse konu Usul ve Esaslara yazımız ekinde de ayrıca yer verilmiş olup ilgili tüm taraflarca zorunlu depozito yönetim sistemine ilişkin uygulamaların bu düzenlemeye uygun olarak gerçekleştirilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Hasan BEBEK
Türkiye Çevre Ajansı Başkanı

Ek: Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul Ve Esaslar (21 Sayfa)

Dağıtım:
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına
Hazine ve Maliye Bakanlığına
Tarım ve Orman Bakanlığına
Ticaret Bakanlığına
Sağlık Bakanlığına
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına
Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna
Türk Standartları Enstitüsüne
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığına

ZORUNLU DEPOZİTO YÖNETİM SİSTEMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç, Kapsam ve Dayanak

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, zorunlu depozito yönetim sistemi uygulamalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

(2) Bu Usul ve Esaslar, Bakanlığın belirlediği politika ve stratejiler doğrultusunda zorunlu depozito yönetim sisteminin kurulması, işletilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına ilişkin idari, teknik ve mali hususları kapsar.

(3) Bu Usul ve Esaslar, 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna, 26/6/2021 tarihli ve 31523 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğine ve 12/7/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) Ajans: Bakanlık tarafından belirlenen politika ve stratejiler doğrultusunda depozito sistem yöneticisi olarak depozito yönetim sisteminin kurulması ve işletilmesine, sistemde yer alan tüm paydaşların ve bunların yükümlülüklerinin belirlenmesine; izin, onay ve yetki verme işlemlerine; sistemin takip ve kontrolünün sağlanmasına ilişkin idari, mali ve teknik hususları düzenlemekle ve yönetilmesini sağlamakla görevli ve yetkili olan Türkiye Çevre Ajansını,

b) Aktarma Merkezi: İade noktalarında biriktirilen depozitolu boş ambalajların doğrulama tesisleri ve/veya geri kazanım tesislerine ulaştırılmak üzere geçici olarak depolandığı, gerektiğinde iade noktası olarak da hizmet verebilen, Ajans ve/veya Ajansın yetki verdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde tescilli gerçekleştirilmiş merkezleri,

c) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,

ç) Darphane: 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca özel etiket ve işaretlerle takip edilmesi öngörülen ürünler için izleme sistemlerinin kurulması ve işletilmesiyle ilgili işleri yapmak veya yaptırmakla yetkili, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü,

d) DBYS Operatörü: Depozito Bilgi Yönetimi Sisteminin tasarlanması, devreye alınması, işletilmesi ile etkinlik, verimlilik ve güvenliğin artırılması amacıyla destek-bakım hizmetlerinin sunulmasını sağlayan, Ajans tarafından yetkilendirilmiş olan Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü,

e) Depozito Bilgi Yönetim Sistemi (DBYS): Zorunlu DYS kapsamındaki depozito uygulamalarına ilişkin bildirimlerin ve veri akışının gerçekleştirileceği yazılım sistemi olan Depozito Bilgi Sistemini içeren, mürekkep operasyonu ve e-cüzdan uygulaması da dahil olmak üzere depozito yönetim sistemi içerisindeki tüm sürecin takip ve kontrolünün sağlanacağı entegre bilgi işlem ve yönetim sistemini,

f) Depozito İade Makinesi (DİM): Ajans ve/veya Ajansın yetki verdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde tescilli gerçekleştirilmiş, ambalaja ait görsel ve fiziki bilgiler üreterek barkod bilgileri ve DYS logosu ile eşleştirme ve karşılaştırma yapabilen ve yaptığı tüm işlemlere ait verileri elektronik ortamda saklayabilen, paylaşılabilen ve yapılan işlemi belgeleyebilen ekipmanı,

g) Depozito Saha Uygulama Planı (DESUP): Depozito Saha Yönetim Sisteminin hayata geçirilmesine, geliştirilerek uygulanmasına ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik olarak yapılacak işlerin planlandığı ve takvimlendiği, Ajansın belirlediği süre ve süreçlerde DSYS Operatörü tarafından hazırlanarak sunulan ve Ajans tarafından onaylanan planı,

ğ) Depozito Saha Yönetim Sistemi (DSYS): Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin kullanımları/tüketimleri sonrasında oluşan boş ambalajlar üzerindeki mali taahhütlerin kaldırılmasına yönelik olarak bu ambalajların sahiplerinden iade noktaları aracılığı ile alınarak biriktirilmesi, toplanması, taşınması, doğrulanması, sayılması, balyalanması ve geri kazanım tesislerine iletilmesine dair süreçlerin DBYS üzerinden yönetildiği sistemi,

h) DSYS Operatörü: Depozito Saha Yönetim Sisteminin kurulup işletilmesine, işlerliğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik, 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun kapsamında görevlendirilerek Ajans tarafından yetkilendirilen şirketi,

ı) Doğrulama: Ambalajlar üzerindeki barkod bilgilerinin ve DYS logosunun ambalajlara yönelik görsel ve/veya fiziksel özellikler ile karşılaştırılarak eşleştirilmesi sureti ile ambalajlara ait verilerin uygunluğunun/uyumluluğunun teyit edilmesini,

i) Doğrulama Tesisi: Zorunlu DYS kapsamında iade edilen boş ambalajların sisteme dahil bir ambalaj olduğunun doğrulandıktan sonra sayılmak sureti ile üzerlerindeki depozito ücretlerinden arındırılması ve tekrar sistem tarafından doğrulanamayacak şekilde tahrip edilmesi yönünde işlem tesis eden, Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen kriterlere uygun olarak kurulmuş olan işletmeleri,

j) DYS Barkodu: Barkod standart formatlarına uygun, görsel ve sayısal şifreleme ile oluşturulmuş, Zorunlu DYS kapsamındaki her ürün tipi için tekil numara ile DBYS tarafından oluşturulan kimlik numarası ile eşleştirilmiş olan, özel ekipmanlar ile içeriğindeki bilgilere ulaşma imkanı veren özel numara ve sembolü,

k) DYS Logosu: Zorunlu DYS kapsamına alınan ambalajlar üzerinde bulunması zorunlu olan, teknik özellikleri Ajans tarafından belirlenmiş ve sadece yetkilendirilmiş baskı tesislerince özel şartlar dahilinde basılabilecek işareti,

l) Geri Kazanım Tesisi: Zorunlu DYS kapsamında toplanan depozitolu boş ambalajların doğrulanarak ayrıştırılmasından sonra geri kazanımının sağlanması amacıyla iletildiği, Ajans tarafından tescillenmiş, DBYS'de kayıtlı çevre lisanslı atık işleme tesisini,

m) GS1 Barkodu: GS1 Sisteminin uygulanmasında kullanılan, GS1 Uygulama Talimatnamesi (GS1 General Specifications) ile özellikleri tanımlanmış, GTIN (Küresel Ticari Ürün Numarası) taşıyan; görsel ve sayısal şifreleme ile oluşturulmuş, özel ekipmanlar ile içeriğindeki bilgilere ulaşma imkânı veren özel sembolü,

n) İade Noktası: Zorunlu DYS kapsamında üzerinde depozito ücreti taşıyan boş ambalajların tüketicilerce/kullanıcılarca iade edilerek depozito ücretinin talep edildiği otomatik veya manuel olarak işletilen ve Ajans ve/veya Ajansın yetki verdiği kurum tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde tescillenmiş merkezleri,

o) Özel Mürekkep: Sistem kapsamındaki farklı etiket yüzeylerine veya ambalajın üzerine doğrudan uygulanabilir özellikte, DYS logosunun basımında kullanılacak, sahteciliğin ve sistemin aldatılmasının zorlaştırılması için belirli doğrulama kriterlerine sahip olan ve bu kriterler çerçevesinde kullanımı Darphane tarafından uygun bulunup Ajans tarafından onaylanmış baskı mürekkebi,

ö) Özel Pazarlama Alanı: Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin ambalajından ayrı ürün olarak veya ambalajlı olarak tüketiciye/kullanıcıya sunulduğu restoran, kafeterya otel,

motel, hotel ve benzeri eğlencilerin alanlarını, kara, hava ve deniz taşıtlarını, fuar, festival, sergi, toplantı ve benzeri etkinlik alanlarını,

p) Satış Alanı: 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlı alanı,

r) Satış Noktası: Elektronik ortamlar ve uzaktan satış işlemleri de dâhil olmak üzere, toptan ve/veya perakende olarak Zorunlu DYS'ye tabi ambalajlı ürünlerin alışverişinin yapıldığı mağaza, market ve benzeri satış birimlerini,

s) Tescil: Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlar ve etiketler ile bunların üreticilerinin/tedarikçilerinin; sistem içerisinde doğrulama ve kontrol işlemini yapan ekipmanlar ile bunların üreticilerinin/tedarikçilerinin; iade noktaları dahil aktarma merkezleri ve doğrulama tesislerinin; toplama-taşıma işlemlerini gerçekleştirecek araç ve ekipmanlar ile atık geri kazanım tesislerinin Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletmelerden izin/onay/yetki alarak sisteme kayıt edilmesini,

ş) Ürün: Zorunlu DYS kapsamına alınan ambalajlarla tüketici ve/veya kullanıcılara iletilen, sistem kapsamındaki içecek/gıda/eşya/malzemeyi,

t) Yetkilendirme: Zorunlu DYS dâhilinde bir operasyonun yürütülmesi konusunda bir gerçek ya da tüzel kişiye sınırları ve içeriği belirlenmiş bazı hak ve yükümlülüklerin tanınması için Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından izin/onay/yetki verilmesini,

u) Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi (Zorunlu DYS): Bakanlık tarafından belirlenen politika ve stratejiler doğrultusunda Ajans tarafından belirlenen düzenlemelere uygun olarak, kapsama alınan tek kullanımlık satış ambalajlarının döngüsel ve sürdürülebilir yönetimi için Ulusal ölçekte uygulanan yönetim modelini,

ifade eder.

(2) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nde yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlke ve Esaslar ile Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Genel İlke ve Esaslar

MADDE 3 - (1) Zorunlu DYS'ye tabi tutulan ambalajların tüm bileşenleri ile birlikte çevresel açıdan belirli ölçütlere, temel şart ve özelliklere sahip olarak üretilmeleri ve piyasaya sürülmelerinin sağlanması esastır. Bu ambalajların Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği dahilinde ambalajlar için belirlenen asgari şartları sağlamaları zorunlu olup sistem kapsamındaki barkod ve logo kullanımları da dahil olmak üzere tüm işaretleme ve etiketlemeler için Ajans ve/veya DBYS Operatörü tarafından belirlenen şartların da ayrıca sağlanması zorunludur. Ajans tarafından bu hususun uygulanmasına ilişkin ilave tedbir ve düzenlemelerde bulunulabilir.

(2) Zorunlu DYS'nin kurulması, işletilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik maliyetlerin karşılanmasında piyasaya sistem kapsamındaki ambalajlı ürünleri arz eden ve piyasaya süren olarak tanımlanan işletmelerin temsiliyet payları ile orantılı olarak asli sorumluluğu bulunmakla birlikte, sistem kapsamındaki ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara bedelli ve/veya bedelsiz olarak ileten/sunan/teslim eden tarafların da sorumlulukları mevcuttur. Sisteme ilişkin mali sorumlulukların belirlenmesi ve taraflara dağılımı ile ilgili hususlar Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile yapılan düzenlemelere uygun olarak Ajans tarafından ayrıca belirlenir.

(3) Zorunlu DYS kapsamında toplanan boş ambalajların doğrulanması sonrasında öncelikle geri kazanım amacı ile çevre lisanslı atık işleme tesislerinde işlenmesi esastır. Sistem kapsamındaki depozitolu boş ambalajların iade alınmasında, biriktirilmesinde, toplanmasında, taşınmasında ve atık olarak işlenmesi faaliyetlerinde bulunan tüm taraflarca kirlilik ve kontaminasyonu önlemeye yönelik gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.

(4) Zorunlu DYS kapsamındaki ürünleri bu sistem kapsamındaki ambalajlar ile piyasaya arz edecek piyasaya sürenlerin ve/veya piyasaya sürenler adına ambalajlı ürün üreten/temin eden tedarikçilerin öncelikle DBYS'ye kayıt olmaları ve bu ambalajlarını sistem kapsamında tescil ettirmeleri zorunludur. DBYS'ye kaydı yapılmış ancak tescil edilmemiş ambalajlı ürünler piyasaya arz edilemez, tüketicilere/kullanıcılara bedelli ve/veya bedelsiz olarak verilemez/satılamaz, dağıtılamaz. Sistem kapsamındaki depozitolu ambalajların etiketlerini üretenlerin veya ürün etiket bilgilerini ambalaj üzerine doğrudan işleyerek üretim yapan firmaların ise DYS logosuna yönelik özel mürekkep uygulamaları dahil sistem kapsamında gösterecekleri faaliyetleri için DBYS'ye kayıt olarak Ajans ve/veya DBYS Operatörü tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde hareket etmeleri zorunludur.

(5) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin ilk defa piyasada yer almasına yönelik teslimlerden nihai kullanıcı/tüketicie verilmesini de içeren devir/teslimlere kadar olan tüm süreçte ambalajlı ürünleri teslim alanlardan depozito ücretinin tahsil edilmesi zorunludur. Piyasaya sürenlerin, depozito ücretini Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenen miktar ve süre içerisinde Ajans hesabına aktarmaları gerekmektedir.

(6) Zorunlu DYS'ye dahil edilmiş ambalajlı ürünler için Bakanlıkça belirlenecek depozito ücretinin uygulanması esas olup bu ücret herhangi bir gerekçeyle farklılaştırılarak uygulanamaz. Depozito ücretinin iadesinde söz konusu ürün için Ajansın piyasaya sürenlerden tahsil ettiği depozito ücreti esas alınır.

(7) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin ilk defa piyasada yer almasına yönelik teslimlerden nihai kullanıcı/tüketicie verilmesini de içeren devir/teslimlere kadar olan tüm süreçte, depozito ücretinin ilgili devir/teslim belgelerinde gösterilmesi zorunludur. Tüketim/kullanım sonucu oluşan boş ambalajların nihai tüketici/kullanıcılardan geri alınmasından doğrulama tesislerine teslim edilmesini de içeren tüm iade işlemleri için ise depozito ücretine ilişkin yapılan ödemelerin gösterildiği depozito iade belgesinin düzenlenmesi zorunludur.

(8) Zorunlu DYS'ye tabi ambalajlı ürünlere ilişkin kâr amacı güdülmeksizin Bakanlıkça belirlenen depozito ücreti; bu ambalajları depozito ücreti ödeyerek alanlar için bir alacak, depozitolu ambalajı depozito ücreti tahsil ederek verenler için ise borç niteliği taşır.

(9) Zorunlu DYS'ye tabi ambalajlı ürünlerin tüketimi/kullanımı sonrasında oluşan depozitolu boş ambalajların tüketicilerince/kullanıcılarınca diğer atık ve artıklar ile karıştırılmadan iade noktalarına iletilmesinin sağlanması esastır.

(10) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara sunan satış noktalarının tüketici/kullanıcılarca getirilen depozitolu boş ambalajların geri alınması konusunda sisteme dahil olarak hizmet vermeleri zorunludur. Satış noktaları haricindeki diğer tüm iade noktaları için de aynı zorunluluklar geçerlidir. Alkollü içecek satışı yapılmayan satış noktalarınca alkollü içecek ambalajlarının geri alınmasından imtina edilebilir.

(11) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin ambalajından ayrı olarak doğrudan kullanıma sunulduğu özel pazarlama alanları depozitolu ambalajlara ait depozito ücretlerinin mülkiyetine sahip olup ürünlerin kullanımından sonra oluşan boş ambalajların toplanması, biriktirilmesi ve DYS Operatörüne teslimi için satış noktalarına getirilen idari, mali ve teknik yükümlülüklerle uyulması zorunludur. Bu alanlarda, doğrudan ambalajlı olarak verilen ürünler için ise depozito ücretinin gösterimine ilişkin 7'nci fıkrada yer alan hükümlere uyulması zorunlu olup ambalajlara ait depozito ücreti de tüketici/kullanıcıların mülkiyetine geçer.

(12) Zorunlu DYS kapsamındaki boş ambalajların sisteme dâhil olup olmadığına ilişkin tespitlerin ambalaj üzerinde yer alan barkod bilgileri verisi ve DYS logosu ile diğer görsel ve fiziksel eşleştirme verileri üzerinden yapılması esas olup bu verilerin uyuşmadığı durumlarda depozito ücreti ödemesi/tahsili yapılmaz ve bu ambalajlar ayrıştırılarak sistem dışına çıkarılır.

(13) Depozitolu olarak piyasaya arz edilen ambalajların, piyasaya arz edildiği şekliyle, ambalaja bütünleşik olan tüm bileşenleri (kapak, etiket, vb.) ile birlikte iade edilmesi/iade alınması esastır. Görsel eşleştirme şartlarını etkilememesi şartıyla sisteme ilişkin etiket, logo ve barkod hariç bu ambalajlara bütünleşik bileşenlerin eksik olması söz konusu ambalajların iade edilmesine/alınmasına ve sistemin işleyişine engel teşkil etmez.

(14) Depozito ücretinin tahsili ve iade talepleri ambalajların Ajans tarafından belirlenen asgari yapısal formunu koruması, etiket veya ambalaj üzerindeki barkod ve diğer görsellerinin formu bozulmamış olarak teslim edilmesi durumunda yapılabilir. Piyasaya sürülme aşamasındaki tedarik sürecinde yapılan geri teslimler ve/veya piyasadan çekilen/toplatılan ambalajlı ürünlere yönelik depozito ücreti iade talepleri sadece piyasaya sürenler tarafından sadece Ajansa yapılabilir.

(15) Piyasaya sürülmüş depozitolu ambalajlı ürünlerin piyasadan geri çekilmesi/çektirilmesine ilişkin durumlar için düzenlenen belgelerde depozito ücreti de gösterilmek sureti ile işlem tesis edilir. Bu şekilde piyasadan ürünlerini geri çeken piyasaya süren işletmelerin Ajansa ilettiği depozito ücretinin iadesi talebi Ajans ve/veya Ajansın bu konu özelinde yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından değerlendirilerek doğrulanır ve öncelikle mahsuplaşma ilkesi çerçevesinde işlem tesis edilir.

(16) Depozitolu boş ambalajların tescilli iade noktalarına verilmesi esas olup bu ambalajların depozito ücreti tamamen ve/veya kısmen, aynı ve/veya nakdi olarak talep edilebilir, şartlı veya şartsız, kısmen veya tamamen bağışlanabilir. Depozitolu ambalajların iade noktalarına iletilmek üzere diğer kişi/kurumlara bağışlanması dâhil verilmesi gönüllülük esasına ve özel hukuk ilişkilerine bağlıdır.

(17) İade noktalarında ambalajların geri alınması işlemlerinde yapılacak kontroller manuel olarak veya otomatik makineler ile yapılabilir. İade noktalarınca, tüketiciler/kullanıcılar tarafından getirilen ve sistem kapsamında belirlenen kriterleri sağlayan tüm depozitolu boş ambalajların geri alınması ve depozito ücretinin iade edilmesi ile bu ambalajların tescilli doğrulama tesislerine ve/veya DBYS'de kayıtlı olan geri kazanım tesislerine verilmesi yönünde işlem tesis edilmesi zorunludur. İade noktalarının kurulması ve işletilmesine ilişkin usul ve esaslar Ajans tarafından belirlenir.

(18) İade noktalarınca tüketicilerden/kullanıcılardan geri alınan boş ambalajlara ait depozito ücretinin söz konusu iade noktaları tarafından bu ambalajları iade edenlere ödenmesi sağlanır. İade noktalarında yapılacak ödemeler nakit ve/veya ambalajı iade edenin kabul edeceği, sistem dahilinde uygulanmakta olan bir başka yöntem tercih edilmek sureti ile yapılabilir. Geri alınan ambalajların 12'nci fıkrada yer alan hüküm çerçevesinde sisteme dahil olduğunun doğrulanması durumunda bu ambalajlara ait depozito ücreti Ajanstan tamamen ve/veya kısmen, aynı ve/veya nakdi olarak talep edilebilir, şartlı veya şartsız, kısmen veya tamamen bağışlanabilir.

(19) Ajans uhdesindeki depozito ücreti sadece tescilli doğrulama tesisleri ve doğrulama özelliği bulunan tescilli depozito iade makineleri tarafından bu ambalajların doğrulanmasına ve DBYS'den kaydının silinmek sureti ile ambalaj üzerindeki mali taahhütten arındırılmasına müteakip olarak Ajanstan talep edilebilir. Ajans tarafından depozitolu boş ambalajın 12'nci fıkrada yer alan hüküm çerçevesinde sisteme dahil olduğunun doğrulanmadığı durumlar için ödemede bulunulmaz. Doğrulama tesislerine ve/veya doğrulama özelliği olan depozito iade makineleri üzerinden işleticisine ödenen depozito ücretine konu edilen ilgili ambalajların mülkiyeti DSYS Operatörüne geçmiş olur.

(20) Ajans tarafından iade noktaları ile doğrulama tesislerinin performanslarının değerlendirilmesinde DBYS kayıtları esas alınır. Bunlarla yapılacak sözleşme ve protokoller ile teşvik, yardım, hibe gibi destekler ve hizmet ücretleri için değerlendirme kriterleri Ajans tarafından ayrıca belirlenir.

(21) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlar tüketiciler/kullanıcılardan alınmasından doğrulanarak ayrıştırılmasına kadar süreç içerisinde atık olarak değerlendirilmezler. Doğrulanarak ayrıştırılmış ambalajların doğrudan atık işleme tesislerine geri kazanım amaçlı olarak gönderilmesi esastır.

(22) Zorunlu DYS kapsamındaki boş ambalajların tüketicilerden/kullanıcılardan geri alınması, biriktirilmesi, toplanması, taşınması, depolanması, sayılıp arındırılması/doğrulanması ve geri kazanımlarının sağlanması faaliyetlerinde bulunanların, faaliyetlerin eksiksiz olarak yerine getirilmesini teminat altına alacak taahhütte bulunması esastır.

(23) Piyasaya sürenler tarafından, zorunlu DYS kapsamında tahsil edilen ve Ajansa ödemesi yapılan depozito ücretlerine ilişkin mali kayıtların tutulması zorunludur. Ajansa bildirilen depozitolu ambalaj verilerinin doğruluğu ve güvenilirliği piyasaya süren işletmelerin sorumluluğu ve teminatı altındadır. Bakanlık ve/veya Ajans bu verilerin doğrulanmasına yönelik ayrıca işlem tesis edebilir, ilave idari ve mali tedbirler belirleyebilir.

(24) Ajans tarafından, piyasaya sürenlerce bildirilen depozitolu ambalaj verileri ile depozito iade makineleri ve doğrulama tesislerinden alınan boş ambalaj verilerinin karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi sonucunda oluşturulan performans göstergeleri doğrultusunda sistemin yönetimine ilişkin olarak ilave idari, mali ve teknik düzenlemelerde bulunulabilir, tedbirler alınabilir.

(25) Zorunlu DYS kapsamında yer alan tüm taraflar, uygulamanın her aşamasında çevre ve insan sağlığını koruyacak gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Taraflar Zorunlu DYS kapsamındaki faaliyetleri için ilgili diğer mevzuat uyarınca almaları gereken her türlü izni almak zorundadırlar.

(26) Zorunlu DYS kapsamında olmayan ambalajlar ile bu sistem kapsamında olmasına rağmen tehlikeli maddelerle kirlenmiş ambalajların yönetiminde ilgili atık yönetimi mevzuatı hükümleri uygulanır.

(27) İade noktalarında kullanılacak depozito iade makinelerinin Ajans ve/veya Ajansın bu konuda yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından doğrulama özelliği teyit edilerek tescillenmiş olması durumunda; bu makinelerce uygun bulunan ambalajlar doğrulama tesislerinde doğrulanmış olarak kabul edilirler. Bu makinelerin kriterleri ve tescillenmesine ilişkin usul ve esaslar Ajans tarafından ayrıca belirlenir.

(28) DBYS ve DSYS Operatörleri tarafından gerçekleştirilen tüm iş ve işlemlerin Ajans onayı ve koordinasyonu ile yürütülmesi esas olup DBYS ve DSYS Operatörlerince yürütülecek olan bu iş ve işlem süreçleri sistem dâhilindeki tüm taraflar için bağlayıcıdır.

Bakanlığın Görev ve Yetkileri

MADDE 4 - (1) Bakanlık;

a) Depozito yönetim sistemine ilişkin strateji ve politikaları belirlemekle ve gerekli gördüğü durumlarda düzenleyici ve geliştirici idari düzenlemelerde bulunmakla,

b) Depozito yönetim sisteminin tüm aşamalarını ve bu aşamalar içerisinde yer alan tüm tarafların faaliyetlerini gerekli gördüğü durumlarda denetlemekle ve gerektiğinde idari ve adli yaptırım süreçlerini işletmekle,

c) İlgili tüm taraflardan faaliyetlerine ilişkin olarak gerekli gördüğü durumlarda her türlü bilgi ve belgeyi istemekle, mevzuata uygunluk değerlendirmesinde bulunmakla, performans göstergeleri oluşturmakla ve yayımlamakla,

görevli ve yetkilidir.

(2) İl Müdürlükleri, il sınırları içerisinde;

a) Faaliyetleri bu Usul ve Esasların kapsamında olan tarafları tespit etmek ve sisteme katılmalarını sağlamakla,

b) Depozito yönetim sistemi dahilinde faaliyet gösteren tarafların yükümlülüklerini takip etmekle, gerekli görülen durumlarda Ajans ile işbirliği içinde bildirim ve beyanlarını kontrol etmek ve denetlemekle,

c) Ajans tarafından iletilen teknik destek taleplerini, sisteme ilişkin ihbar ve şikâyetleri değerlendirmekle,

görevli ve yetkilidir.

(3) Bakanlık ve/veya İl Müdürlükleri Ajansın idari ve teknik açıdan geliştirilmesine yönelik destek verebilir; Ajansın depozito yönetim sisteminin geliştirilmesine yönelik çalışmalarına katılım sağlayabilir.

Ajansın Görev ve Yetkileri

MADDE 5 - (1) Ajans; Bakanlık tarafından belirlenen politika ve stratejiler doğrultusunda;

a) İlgili tarafların sistem içerisindeki görev, yetki ve sorumlulukları dâhilinde uygulamaya ilişkin yükümlülüklerini ayrı ayrı belirlemekle, yetkilendirme yapmakla, sürecin takip ve kontrolünü gerçekleştirerek sistemin sürdürülebilirliğini sağlamakla,

b) Zorunlu DYS kapsamında piyasaya sürülecek ambalajların kontrol edilmesine ve uygun bulunanların sisteme dahil olmalarına yönelik süreci yönetmekle,

c) İade noktalarının sağlaması gereken kriterler ile işletme esaslarını, buralarda biriktirilmiş olan ambalajların toplanarak taşınması, gerektiğinde aktarma merkezlerinde geçici olarak depolanması için sağlanması gereken kriterler ile işletme esaslarını belirlemekle, bu kriter ve esasların kontrol edilmesine ve uygun bulunanların tescil edilmesine yönelik süreci yönetmekle,

ç) Doğrulama tesislerinin sağlaması gereken kriterler ile işletme esaslarını belirlemekle, bu kriterler ve esasların kontrol edilmesine ve uygun bulunanların tescil edilmesine yönelik süreci yönetmekle,

d) İlgili tarafların faaliyetlerini izlemek, kontrol etmek ve değerlendirmekle, gerektiğinde idari işlemlerde ve tedbirlerde bulunmakla, bu faaliyetlerini raporlamakla,

e) İlgili tarafların sistem kapsamındaki temsiliyet oranlarını belirlemekle, performans kriterlerini belirlemek ve değerlendirmekle,

f) İade noktaları ile doğrulama tesislerinin performans göstergeleri doğrultusunda desteklenmesine ve teşvik edilmesine yönelik esasları belirlemekle, buna ilişkin uygulamalarda bulunmakla,

g) Depozito ücreti dahil sisteme ilişkin tüm ücret ve teminatların ilgili taraflardan alınmasına ve ilgili taraflara yapılacak ödemelere yönelik işlemleri yönetmekle,

ğ) İlgili taraflarla yapılacak sözleşmeleri hazırlamak, takip etmek ve yürütmekle, gerekli durumlarda sözleşmeler kapsamında belirlenen tedbir ve yaptırımları uygulamakla,

h) Sistemin işleyişinde tespit edilen uygunsuzlukların 2872 Sayılı Çevre Kanununa aykırılık teşkil etmesi halinde durumu Bakanlığa ve/veya ilgili il müdürlüklerine iletmekle, görevli ve yetkilidir.

(2) Ajans, iade noktalarının kapasitelerini ve işlevselliklerini arttırmaya yönelik tedbirlerde bulunur. Ajans tarafından gerekli görülen alanlarda DESUP'a bağlı kalınarak iade noktası kurmak/kurdurtmak ve bu merkezleri işletmek/işlettirmek konularında faaliyet gerçekleştirebilir.

(3) Zorunlu DYS dahilinde kayıt, izleme ve tescil işlemlerinde kullanılacak belge formatları ile depozito ücretlerinin tahsili ve iadesine yönelik işlemlerde kullanılacak belge formatlarının içeriklerinin belirlenmesi, matbu hale getirilerek hazırlanması ve bunların kullanılmasına yönelik düzenleyici işlemler Ajans tarafından yürütülür.

(4) Depozito ücretlerine yönelik bağış işlemleri için gerekli izinleri alarak uygulama altyapısını oluşturmak ve bu sürece yönelik düzenleyici işlemlerde bulunmak Ajansın yükümlülüğündedir.

(5) Yetkisi dâhilindeki iş ve işlemlere yönelik Depozito Bilgi Yönetim Sistemi ve Depozito Saha Yönetim Sistemlerinin kurulması ve işletilmesi operasyonları için tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde üçüncü tarafları yetkilendirebilir, işbirlikleri yapabilir.

(6) Ajans, DBYS Operatörü ile DSYS Operatörü arasındaki koordinasyonu sağlar; Depozito Bilgi Sistemi ile Depozito Saha Uygulama Planının güncellenmesine ve geliştirilmesine yönelik düzenleyici tedbirler alabilir.

(7) Ajans, Zorunlu DYS'nin sürdürülebilirliğini sağlamak ve uygulamaları geliştirerek iyileştirmek amacı ile, bu Usul ve Esaslar dahilinde faaliyet göstermek üzere DBYS ve DSYS Operatörleri dahil farklı kişi, kurum ve kuruluşlar ile iş birliğine giderek yetkilendirmeler yapabilir.

Darphane'nin Yükümlülükleri

MADDE 6 - (1) Darphane, DBYS Operatörü olarak Ajanstan aldığı yetki ve Zorunlu DYS'ye ilişkin genel ilke ve esaslara uygun ve uyumlu olarak;

a) Zorunlu DYS kapsamında yer alan tüm taraflara, ambalajlara, ekipman, donanım ve tesisler ile özel mürekkep operasyonuna ilişkin sistem içerisinde gerçekleşen tüm bilgi ve faaliyetlerin kayıt altına alınmasına, kayıt edilen verilerin işlenmesine, iletilmesine, uzaktan erişimine imkan sağlanmasına, paylaşılmasına ve saklanmasına yönelik Depozito Bilgi Yönetim Sistemini kurmak ve entegrasyonunu sağlamakla,

b) DBYS uygulamalarında ihtiyaç duyulan ekipman ve donanımların teminini, kurulmasını, işletilmesini, teknik servis hizmetlerinin verilmesini sağlamakla, DSYS kapsamında ihtiyaç duyulan doğrulama ve kontrol ekipmanlarının da ayrıca tescilini ve sisteme entegrasyonlarını gerçekleştirmekle,

c) Zorunlu DYS kapsamında piyasaya sürülecek ambalajların işaretleme ve/veya etiketlenmelerine esas idari, mali ve teknik kriterleri Ajans ile birlikte belirlemek ve sürecin sürdürülebilir bir şekilde işletilmesini sağlamakla,

ç) Zorunlu DYS'nin mali unsurlarına yönelik sürecin altyapısını kurmak ve Ajans uhdesinde işletilmesini sağlamakla,

d) DBYS'nin 7 gün 24 saat aktif ve erişilebilir olarak işletilmesini sağlamakla, DBYS'nin kapasitesinin ve altyapısının yeterliliğini ve sürekliliğini sağlamakla,

e) DBYS'nin kullanımı ve işleyişine ilişkin olarak ilgili tarafları bilgilendirmek ve teknik destek sağlamakla,
yükümlüdür.

(2) DBYS'nin kapsamı ve bu kapsama esas süreçlerin işletilmesi ile DSYS kapsamında ihtiyaç duyulan doğrulama ve kontrol ekipmanlarının tesciline ve entegrasyonlarının sağlanmasına esas idari, mali ve teknik şartlar DBYS Operatörü tarafından belirlenir ve Ajans onayı ile yürütülür.

(3) DBYS'nin korunması, verilerin saklanması ve paylaşımında güvenliğinin sağlanması DBYS Operatörünün sorumluluğundadır.

(4) Zorunlu DYS'nin tüm ülke sathına yayılması ve bu sistemden tüm tüketicilerin/kullanıcıların faydalanabilmesi için DBYS dahilinde gerekli güncelleme ve iyileştirmeler DBYS Operatörü tarafından gerçekleştirilir. Ajans onayı ve kontrolü ile DSYS Operatörü tarafından yürütülecek DESUP kapsamındaki faaliyetlere esas DBYS altyapısındaki gerekli geliştirme ve iyileştirmeler de Ajans bilgisi ve onayı dahilinde DSYS Operatörü ile koordineli bir şekilde gerçekleştirilir.

(5) Ajans ve/veya Bakanlıkça talep edilen durumlarda, yetkilendirmeye esas yeterlilik şartlarının korunduğuna dair test ve deney işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve raporlanması DBYS Operatörünce sağlanır.

(6) Bu Usul ve Esaslar kapsamında DBYS Operatörü tarafından belirlenerek Ajans onayı ile yürütülecek idari, mali ve teknik hususlara esas izleme ve kontrol faaliyetleri DBYS Operatörü tarafından periyodik olarak gerçekleştirilir.

DSYS Operatörünün Yükümlülükleri

MADDE 7 - (1) DSYS Operatörü, Ajanstan aldığı yetki ve Zorunlu DYS'ye ilişkin genel ilke ve esaslar ile onaylı DESUP'a uygun ve uyumlu olarak;

a) İade noktalarını kurmak, tescilini yaptırarak DBYS'ye entegrasyonlarını sağlamak ve bu noktaları işletmekle,

b) İade noktalarında biriktirilen depozitolu boş ambalajları toplamak ve taşımakla,

c) Toplanan depozitolu boş ambalajların geçici olarak depolanması gerektiğinde kullanılacak aktarma merkezlerini kurmak ve Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde tescilini yaptırmak, DBYS'ye entegrasyonlarını sağlamak ve bu merkezleri işletmekle,

ç) İade noktalarında ön kontrolleri yapıp doğrulanmak üzere iade alınmış depozitolu boş ambalajların doğrulanması işlemini gerçekleştirecek doğrulama tesislerini kurmak, tescilini yaptırarak DBYS'ye entegrasyonlarını sağlamak ve bu tesisleri işletmekle,

d) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajların depozito ücretlerinden arındırılması sonrasında DBYS'de kayıtlı olan geri kazanım tesislerine teslim edilmesini sağlamakla,

e) Toplama, taşıma, geçici depolama ve doğrulama faaliyetlerini DBYS ile anlık bağlantılı olarak gerçekleştirmekle, bu faaliyetlerine ilişkin kayıt almak ve DBYS'ye anlık olarak aktarmakla,

f) DSYS'nin uygulanması sırasında ihtiyaç duyulan ve Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından tescil edilmiş tesislerin kurulumu dahil diğer ekipman ve donanımların teminini, tahsisini, kurulmasını, teknik servis hizmetlerinin verilmesini ve bunların DBYS'ye entegre bir şekilde çalışmalarını sağlamakla, yükümlüdür.

(2) Sistem kapsamında DSYS Operatörü tarafından gerçekleştirilecek faaliyetler için Ajanstan yetki alınması ve yetki alınmasına yönelik idari, mali ve teknik yeterliliklerin yetki süresince korunması sağlanır.

(3) DSYS Operatörü, yetkilendirildiği tarih itibariyle belirlenecek süre içerisinde DSYS'nin uygulamaya geçirilmesine ilişkin Depozito Saha Uygulama Planını hazırlayarak Ajansın onayına sunar ve Ajansın onayı doğrultusunda uygulamaya ilişkin planı hayata geçirir.

(4) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajların toplanması, biriktirilmesi, taşınması, geçici depolanması ve doğrulama işlemine tabi tutulması işlemlerinde çevre mevzuatı hükümlerine uyulması, gerekli izin ve lisanslarının alınması, bildirim ve beyanların yapılması gerekmektedir.

(5) DSYS Operatörü tarafından toplanan depozitolu boş ambalajlara ait depozito ücretleri, bu ambalajların doğrulama özelliği bulunan depozito iade makinelerinde veya doğrulama tesislerinde işlenerek doğrulanması gerçekleştirildikten sonra Ajanstan talep edilebilir. DBYS'ye kayıtlı olmayan veya sisteme kaydı doğrulanamayan ambalajlar için depozito ücreti talep edilemez.

(6) Ajans ve/veya Bakanlıkça talep edilen durumlarda, DSYS kapsamında kurulan makine, ekipman ve tesislerin tescilleri dahil yetkilendirmeye esas yeterlilik şartlarının korunduğuna dair muayene, test ve deney işlemlerinin yetkili kurum, kuruluş veya işletmelerce gerçekleştirilmesinin sağlanarak raporlanması DSYS Operatörü sorumluluğundadır.

(7) İade noktalarının kullanımı ve iş süreçlerinin tüketicilere/kullanıcılara anlatılması, duyurulması ve bu konuda bilgilendirici etkinlikler Depozito Saha Uygulama Planında gösterilmek sureti ile Ajans bilgisi dâhilinde düzenlenir.

Piyasaya Sürenlerin Yükümlülükleri

MADDE 8 - (1) Piyasaya sürenler, Zorunlu DYS'ye ilişkin genel ilke ve esaslara uygun ve uyumlu olarak faaliyet göstererek;

- a) Depozito Bilgi Yönetim Sistemine kayıt olmakla,
- b) Zorunlu DYS kapsamında kalan ambalajları için sistem dahilinde belirlenen şart ve gereksinimlerin karşılanmasını sağlamakla, gerekli işaretleme ve etiketlemeleri yapmakla,
- c) Piyasaya arz edeceği kapsam dahilindeki ambalajları için bu Usul ve Esaslarda belirtilen takvime uygun olarak DBYS üzerinden tescil sürecini başlatmak ve gerekli süreci yürütmekle,
- ç) Kapsam dahilindeki ambalajlarının tescil edilmeden piyasaya arzını gerçekleştirmemekle,
- d) Ajans tarafından belirlenen mali yükümlülükleri yerine getirmekle,
- e) Zorunlu DYS kapsamında piyasaya sürülen ambalajlı ürünleri için oluşan depozito ücretini Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenen miktar ve süre içerisinde Ajansa aktarmakla,

yükümlüdür.

(2) Zorunlu DYS kapsamında kalan ambalajlı ürünlerin bu sisteme dahil edilmeden ithal edilmesi dahil yurtiçi piyasaya arz edilmesine yönelik kısıtlama ve yasaklamaya ilişkin hükümler piyasaya süren işletmelerin asli sorumluluğundadır.

(3) Piyasaya süren işletmeler, Zorunlu DYS kapsamında kalan ambalajlı ürünlerine yönelik sahteciliğe karşı piyasa gözetimi ve denetimi yapılmasında sorumluluk sahibidirler.

(4) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünleri kendi nam ve hesaplarına fason olarak üretirerek tedarik eden piyasaya sürenler, DBYS kayıtlarını oluştururken tedarikçileri ile ilgili istenen bilgileri vermek zorundadırlar. Piyasaya sürenlere fason üretim yapan tedarikçiler Zorunlu DYS kapsamında yer alan ambalajlı ürünler için;

- a) DBYS'ye ayrıca kayıt olmakla ve talep edilen bilgi ve belgeleri vermekle,
- b) Ajans ve/veya yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen kriterlere uyumu sağlamakla ve bu Usul ve Esaslara uygun olarak faaliyet göstererek gerekli bildirim ve beyanları yapmakla,

yükümlüdürler.

(5) Zorunlu DYS kapsamında yer alıp fason üretime konu olan ambalajlı ürünlerin, tedarikçileri tarafından ilgili piyasaya sürenlere satışı/sunumu/tesliminde depozito ücreti tahsil işlemi gerçekleştirilmez.

Satış Noktalarının Yükümlülükleri

MADDE 9 - (1) Zorunlu DYS kapsamında piyasaya sürülen ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara bedelli veya bedelsiz olarak sunan/satışını yapan özel pazarlama alanları dahil satış noktaları Zorunlu DYS'ye ilişkin genel ilke ve esaslara uygun ve uyumlu olarak faaliyet göstererek;

- a) Depozito Bilgi Yönetim Sistemine kayıt olmakla,
- b) Bu sistem kapsamında satışını/teslimini gerçekleştirdikleri tescilli ambalajlı ürünlere ait depozito ücretini bu ambalajlı ürünleri satın/teslim alırken ödemekle ve ürünlerin satışını/teslimini gerçekleştirirken ise tahsil etmekle,

c) Tüketicilerce/kullanıcılarca getirilen depozitolu boş ambalajların iade alınması konusunda DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun ve uyumlu olarak sisteme dahil olmakla,

- ç) Ajans tarafından belirlenen mali yükümlülükleri ayrıca yerine getirmekle,
- d) Tüketiciler/kullanıcılar tarafından getirilen depozitolu boş ambalajların iade alınması ile ilgili sorumlulukları doğrultusunda DSYS Operatörünün koordinasyonunda ve iş birliğinde DESUP'ta belirtilen planlama ve takvime uygun olarak hareket etmekle,
- e) İade noktasının işyerinin çalışma ruhsatına tabi alanı içerisinde ve tüketicilerin/kullanıcıların kolayca görebileceği ve ulaşabileceği alana konumlandırılması için DSYS Operatörü ile iş birliği içerisinde olmakla,
- f) DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun sayı ve kapasitede depozito iade makinesi yerleştirilerek hizmete alınması konusunda DSYS Operatörü ile iş birliği içerisinde hareket etmekle, depozito iade makinelerinin işletilmesi, bakımı ve kullanımına yardım edilmesini sağlayan en az bir kişinin sorumlu olarak atanmasını sağlamakla,
- g) İşyerlerinin girişinde ve işyeri içerisinde ambalajlı içecek satışı yapılan alanlarda görünür bir şekilde zorunlu depozito yönetim sistemi ile en yakın depozito iade noktalarına ilişkin bilgilendirici ve yönlendirici işaretlemeleri yapmakla,
- ğ) Manuel iade alımlarında üzerinde mali taahhüt içeren ambalajların kontrol edilerek teslim alınıp depozito bedelinin iade edildiğini gösteren depozito iade belgesini DBYS üzerinden düzenlemekle ve bu işlemlerine yönelik olarak Ajans tarafından belirlenen idari, mali ve teknik şart ve kriterleri sağlamakla,
- yükümlüdür.

(2) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin tüketicilere/kullanıcılara sunumunu/satışını gerçekleştiren yerlerden Sıfır Atık Yönetmeliğinin Ek-1/B listesinde yer alanların, sahip oldukları Sıfır Atık Belgesine uygun olarak bahse konu Yönetmelikte depozito yönetim sistemine katılım sağlanmasına ve uygulanmasına ilişkin yükümlülükleri çerçevesinde bu Usul ve Esaslar kapsamında kendilerine getirilen idari, teknik ve mali yükümlülükleri yerine getirmeleri gerekmektedir.

(3) Zorunlu DYS kapsamındaki satış noktalarından 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanmış olan;

- a) Alışveriş merkezlerinin,
- b) Satış alanı 400 m² ve üzeri olan; büyük mağazalar ile zincir mağazaların,
- c) 400 m²'den daha küçük satış alanına sahip olan zincir mağazalardan DESUP'ta belirlenmiş olanların,

DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun olarak DİM içeren iade noktasının oluşturulması için yeterli alan, gerekli enerji, mekanik ve internet altyapı ihtiyaçları ile personel desteğini temin etmeleri, bu alanlar için çevresel tedbirleri almaları ve bu alanları işyerinin çalışma saatleri içerisinde DSYS Operatörü tarafından belirlenen kriterlere uygun şekilde aktif olarak hizmette tutmaları zorunludur.

(4) Zorunlu DYS kapsamındaki satış noktalarından;

- a) 400 m² altı satış alanına sahip olan, bu maddenin üçüncü fıkrasında tanımlananlar haricindeki satış noktaları,
- b) Sistem kapsamındaki ambalajlı ürünlerin online satışını gerçekleştiren çevrimiçi ve uzaktan satış noktaları,

DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun olarak tüketicilere boş ambalajları iade edebilecekleri iade noktaları konusunda gerekli bilgilendirmeleri yapmakla yükümlüdür. Bu işletmelere DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun olarak iade noktası oluşturulması için yeterli alan ve gerekli altyapı ihtiyaçları ile personel desteğini temin etmeleri zorunluluğu da getirilebilir.

(5) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünlerin ambalajından ayrı olarak doğrudan kullanıma sunulduğu özel pazarlama alanlarının iade noktası oluşturulması amacıyla yeterli alan ve gerekli altyapı ihtiyaçları ile personel desteğini temin etmeleri konusunda zorunluluk

DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun olarak belirlenen yerler haricinde aranmaz. Bu alanlardan iade noktası olarak hizmet verenler, tüketiciler tarafından bırakılan depozitolu boş ambalajların uygun koşullarda biriktirilerek DSYS Operatörüne tesliminin sağlanması konusunda DSYS Operatörü tarafından bildirilen hususlara uygun hareket etmekle yükümlüdür.

(6) Aynı bina veya yerleşke içerisinde birden fazla satış noktası bulunduran yerlerde DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun olarak tüm bina ve yerleşkeyi kapsayacak kapasiteyi karşılayacak şekilde bina veya yerleşke yönetimi adına iade noktası oluşturulmuş ise, münferit işyeri dahilinde ayrıca iade noktası oluşturulması amacıyla yeterli alan ve gerekli altyapı ihtiyaçları ile personel desteğini temin etmeleri konusunda zorunluluk aranmaz.

(7) Belediyeler dahil mahalli idareler ile kamu ve/veya diğer kuruluşlar tarafından gerekli altyapısı temin edilmiş olan ve DSYS Operatörünün Depozito Saha Uygulama Planına uygun olarak kurulan iade noktalarının kapasiteleri gözetilerek, satış noktalarına kurulmuş olan iade noktalarının hizmeti DSYS Operatörü tarafından Ajans onayı ile sonlandırılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarının Kapsamına ve Kapsamın Uygulanmasına İlişkin Esaslar

Kapsama İlişkin Esaslar

MADDE 10 - (1) Zorunlu depozito yönetim sistemi, Türk Gıda Kodeksi Gıda İle Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretilen ve Ek-1'de verilen ambalaj sınıflarında yer alan tek kullanımlık ambalajlar ile piyasaya sürülen Ek-2'de tanımlı ürün sınıflarını kapsar.

(2) Bu Usul ve Esasların Ek-1'inde yer alan ambalajların tanımlanması ve ambalajın malzeme cinsinin değerlendirilerek ambalaj türlerinin belirlenmesinde Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gözetilir.

(3) Ambalajlı olarak piyasaya sürülen ürünlere yönelik düzenlemeler ile kapsama alınan ürün tanımına uymayanlar ve bunların ambalajları zorunlu depozito yönetim sistemi uygulamalarının kapsamı dışındadır. Ek-2'de yer alan ürünlerin tanımlanmasında Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Türk Gıda Kodeksi düzenlemeleri ile 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik ve 1/12/2004 tarihli ve 25657 sayılı Doğal Mineralli Sular Hakkında Yönetmelikte yer alan hükümler gözetilir.

Kapsamın Uygulanmasına İlişkin Esaslar

MADDE 11 - (1) Zorunlu DYS kapsamındaki tüm taraflar ile bu taraflara ait tesis, araç ve ekipmanların kayıtları ve sistem dahilindeki tüm süreç Ajansın Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden gerçekleştirilir.

(2) Depozito yönetim sistemine katılım zorunluğu getirilen ambalajların onay işlemlerine ilişkin süreç belirli kriterler, koşullar ve ücretlendirmeler çerçevesinde DBYS üzerinden yürütülür. Tescil edilmeden piyasaya arzı gerçekleştirilen ambalajlı ürünlerin piyasaya sürenleri ile bu ambalajlı ürünleri satan satış noktaları hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca işlem tesis edilecektir.

(3) Bu Usul ve Esasların Ek-2'sinde 4. sınıfta "diğer/tanımlanmamış içecekler" ve "diğer/tanımlanmamış sıvı gıdalar" olarak belirtilen ürünler ile bu ürünlerin DBYS'ye kayıtlarına ilişkin süreç Ajans tarafından ayrıca düzenlenmek sureti ile yayımlanarak işletilecektir.

(4) Bu Usul ve Esasların Ek-1'inde belirtilen tek kullanımlık satış ambalajlarıyla piyasaya sürülen Ek-2'de tanımlı ürünlerin piyasaya sürenleri tarafından DBYS'ye kayıtlarının

gerçekleştirilmiş olması gerekmele birlikte, bu ambalajlı ürünlerin tescil edilmelerine ve depozitolu olarak piyasada yer almalarına ilişkin geçiş süreci ile ilgili olarak bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtildiği şekilde hareket edilecektir:

a) Bu Usul ve Esasların Ek-1 ve Ek-2'sinde 1., 2. ve 3. sınıf olarak tanımlı ambalajlarla piyasaya arz edilecek 1. sınıf olarak tanımlı ürünlerin piyasaya sürenleri tarafından; en geç 1/1/2023 tarihine kadar DBYS üzerinden tescil sürecini başlatmaları ve tescil edilmiş ambalajlı ürünlerini 1/1/2023 tarihinden itibaren depozitolu olarak piyasaya sürmeye başlamaları zorunlu olup 1/7/2023 tarihi itibari ile DBYS üzerinden tescil edilmemiş ambalajların piyasaya sürülmesi yasaktır.

b) Bu Usul ve Esasların Ek-1'inde yer alan ambalajlarla piyasaya arz edilecek, Ek-2'de 2., 3. ve 4. sınıf olarak tanımlı ürünler için tescil işlemlerine ve depozitolu olarak piyasada yer almalarına ilişkin geçiş tarihleri Ajans tarafından ayrıca düzenlenmek sureti ile yayımlanarak yürütülür.

(5) Piyasaya sürenlerin Zorunlu DYS kapsamında tescil edilmiş ambalajlı ürünlerini piyasaya sürmeye başlamaları gereken tarih itibari ile, halihazırda piyasada olan ambalajlı ürünleri ile piyasaya sürülmek üzere beklettikleri (ithalat işlemleri başlatılmış olanlar dahil) ambalajlı ürünlerini 6 ay süre ile piyasaya sürebilmeleri (satıcılara ve tüketicilere satışı/teslimi) mümkün olabilecektir. Bu ürünlerin satış noktalarında tüketicilere satışı/teslimi için ise süre bu ürünlerin raf ömrü kadardır. Bu süreler sonunda, kapsama alınmış ambalajlı ürünlerden Zorunlu DYS'ye dahil olmayanların piyasa içinde devri, satışa konu edilmesi, tüketime/kullanıma sunulması şeklinde piyasada yer alması yasak olacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Kapsamındaki Ambalajların Sağlaması Gereken Kriterlere İlişkin Esaslar ve Tescil İşlemleri

Kapsamdaki Ambalajların Kriterlerine İlişkin Genel Esaslar

MADDE 12 - (1) Zorunlu DYS kapsamındaki bir ambalaj öncelikle üzerindeki veya etiketindeki işaretlemelerden tanınmakta olup bu işaretlemeler;

a) Ambalajın Zorunlu DYS'nin parçası olduğunu simgeleyen ve özel mürekkep ile üretilmiş DYS logosu,

b) Ürünü tanımlayan GS1 barkodu veya DYS barkodu,

c) Ambalajın depozitoya tabi olduğunu açıkça belirten "depozitolu" kelimesi unsurlarından oluşur.

(2) Zorunlu DYS kapsamındaki bir ambalajın sisteme dahil edilebilmesi için belirli işaretleme/etiketleme ve barkod kullanım kriterleri ile fiziksel ve yapısal gereksinimleri karşılaması gereklidir.

(3) Zorunlu DYS kapsamına alınmış olan ambalajların sağlaması gereken kriterler ve kriterleri sağlayan ambalajların onay işlemleri Ajans ve Darphane tarafından belirlenen idari, teknik ve mali hususlar çerçevesinde Darphane tarafından DBYS üzerinden yürütülecek olup Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajların bu sistem dahilinde belirlenen kriterleri sağlaması zorunludur.

(4) Kapsamdaki ambalajların kriterlerine yönelik ilave düzenlemeler ile şartlı, kısmi ve/veya süreli olarak muafiyet düzenlemesi Ajans veya Ajans onayı ile Darphane tarafından yapılabilir.

DYS Logosunun Kullanımına İlişkin Esaslar

MADDE 13 - (1) Kapsama alınmış olan ambalajların DYS logosu kullanılarak işaretlenmesi/etiketlenmesi, DYS logosu için kullanılacak baskı tekniği ile kullanılacak mürekkeplerin teknik özellikleri ve DYS logosunu basacak ambalaj/etiket üreticilerine ilişkin hususlar Ajans ve Darphane tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde Darphane tarafından DBYS üzerinden yürütülür.

(2) Zorunlu DYS kapsamında piyasaya arz edilecek ambalajların işaretleme/etiketlemeye ilişkin Darphane tarafından belirlenen hususları sağlaması zorunludur.

(3) Darphane tarafından kullanımı uygun görülen durumlarda yapıştırma etiket kullanılabilir. Bu etiketlerin kullanım durumlarına, üretimine ve teminine ilişkin hususlar Darphane tarafından yürütülür.

Barkod Kullanımına İlişkin Esaslar

MADDE 14 - (1) Zorunlu DYS kapsamında yer alan ambalajlara daha önce hiçbir üründe kullanılmamış ve sadece Türkiye Zorunlu DYS kapsamında kullanılacak benzersiz bir barkod numarası tanımlanır.

(2) GS1 üyesi olan piyasaya sürenler gerekli GTIN'i oluşturmak üzere firma örneklerini GS1 üye organizasyonlarından alırlar. GS1'den temin edilen bu firma öneki ile ambalajlara daha önce tanımlanmamış ve sadece bu sisteme özgü tanımlanan benzersiz bir GTIN atanır ve bu GTIN GS1 barkodu şeklinde ambalaj/etiket üzerinde yer alır. Çoklu ürün satışına imkan veren ambalajlama işlemlerinde kullanılan ambalajlarda da yine GS1'den temin edilen benzersiz bir barkod numarası kullanılır.

(3) GS1 üyesi olmayan piyasaya sürenler Zorunlu DYS kapsamında piyasaya sürecekleri ambalajları için DBYS üzerinden DYS barkodu temin ederek ambalaj/etiket üzerine yerleştirirler. Çoklu ürün satışına imkan veren ambalajlama işlemlerinde kullanılan ambalajlarda da yine DBYS üzerinden oluşturulan ayrı bir barkod numarası kullanılır.

(4) Zorunlu DYS kapsamında yer alan ambalajın/etiketin üzerine yerleştirilecek DYS barkodu veya GS1 barkodunun kullanımına ilişkin hususlar Ajans ve Darphane tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde Darphane tarafından DBYS üzerinden yürütülür.

Ambalajların Fiziksel Gereksinimlerine İlişkin Esaslar

MADDE 15 - (1) Zorunlu DYS kapsamına alınmış olan cam, PET ve alüminyum ambalajların boyutları dahil diğer fiziksel özelliklerine ilişkin Ek-3'te yer alan kriterlerin sağlanması zorunludur.

(2) Zorunlu DYS kapsamına alınmış ambalajlı ürünlerden tescil edilmemiş olanların piyasaya sürülmesi yasak olup bu ambalajların tescil kriterlerine uygunluğunun sağlanması piyasaya süren işletmelerin sorumluluğundadır.

Ambalaj ve Ambalaj/Etiket Üreticileri Tescil İşlemleri

MADDE 16 - (1) Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek tescil işlemleri Ajans ve Darphane tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde Darphane tarafından DBYS üzerinden yürütülür.

(2) Zorunlu DYS kapsamında yer alan ambalajlı ürünleri piyasaya arz edecek piyasaya sürenlerin DBYS'ye kayıt olarak ürün ve ambalajlarına ilişkin istenen tüm bilgi ve belgeleri DBYS üzerinden iletmeleri ve kapsamdaki ambalajları için tescil sürecini başlatmaları gerekmektedir. Zorunlu DYS kapsamında belirlenmiş kriterleri sağlayarak tescil sürecini eksiksiz tamamlayan ambalajların tescili gerçekleştirilir.

(3) Zorunlu DYS kapsamında yer alan ambalajların özel mürekkeple işaretlenmesi/etiketlenmesi konusunda faaliyet göstermek isteyen ambalaj/etiket üreticileri bu faaliyetleri için DBYS'ye kayıt olurlar. Sistem dahilinde belirlenen kriterleri sağlayan ambalaj/etiket üreticileri Darphane tarafından yetkilendirilir. Yetkilendirilmiş olan bu tesislerde Darphaneden temin edilen doğrulama ve kontrol ekipmanları kullanılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İade Noktalarına İlişkin Esaslar ve Tescil İşlemleri

İade Noktalarına İlişkin Genel Esaslar

MADDE 17 - (1) İade noktalarının sistem kapsamında gösterecekleri faaliyetlerin takip ve kontrolü için DSYS Operatörü tarafından DBYS'ye kayıt edilmeleri zorunludur.

(2) DSYS Operatörü, ambalajların geri alınması işlemlerini manuel gerçekleştirecek iade noktalarında depozitolu boş ambalajların logo ve barkodları üzerinden bilgilerinin kontrol edilmesi, görsel kontrollerinin yapılması ve uygun görülenlerin iade alınmasına ilişkin işlemleri gerçekleştirecek kişinin depozito yönetim sistemi hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamakla yükümlüdür.

(3) İade noktalarında iade alımına binaen düzenlenen depozito iade belgelerinin işyerlerinde nakite çevrilmesi veya alışveriş çeki/kuponu olarak kullanılması DBYS üzerinden gerçekleştirilebilecek olup depozitolu boş ambalajların karşılığı olarak tüketicilere verilecek maddi değerın satış noktalarında kullanımı ancak satış noktalarının DBYS üzerinden kayıt olmaları ve Ajanstan onay almaları şartı ile mümkün olabilecektir.

(4) Satış noktalarında oluşturulacak iade noktalarının kapasiteleri DSYS Operatörünce tespit edilir.

(5) İade noktalarının performansları iade alınan ambalaj türü ve sayıları üzerinden ölçülür.

(6) Ajans tarafından iade noktalarının kurulması ve işletilmesine yönelik ilave tedbirler alınabilir ve uygulanabilir.

İade Noktalarının Asgari Kriterleri

MADDE 18 - (1) İade noktalarında depozitolu boş ambalajların iade alınması işlemlerinde yapılacak kontroller manuel olarak veya otomatik makineler ile yapılabilir.

(2) Zorunlu DYS kapsamındaki depozitolu boş ambalajların iade alınarak depozito ücretlerinin iade edilmesine yönelik işlem tesis eden iade noktaları asgari olarak;

- Barkod okuma terminallerine,
- DBYS'ye online bağlantı ile işlem yapabilme altyapısına,
- Kontrolü yapılarak iade alınan boş ambalajların biriktirilerek depolanacağı çevresel açıdan güvenli bir alana,

sahip olmalıdır. Ajans ve/veya Ajansın bu konuda yetki verdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından doğrulama özelliği teyit edilerek tescillenmiş ve DSYS Operatörü tarafından tahsis edilerek DBYS'ye entegrasyonu yapılmış depozito iade makinelerinin kullanılması durumunda yukarıda belirtilen kriterler aranmaz.

(3) İade noktaları depozitolu boş ambalajı getirenlerin kolaylıkla ulaşabileceği, güvenliği sağlanmış mülkler içerisinde konumlandırılmalı ve bu noktalarda okunur ve görünür bir şekilde uyarıcı ve bilgilendirici görseller kullanılmalıdır.

(4) Zorunlu DYS kapsamında olmayan ambalajların iade noktaları tarafından alınarak yönetiminin sağlanabilmesi için ilgili atık mevzuatı hükümlerine ayrıca uyulması gereklidir.

İade Noktaları Tescil İşlemleri

MADDE 19 - (1) Zorunlu DYS kapsamında faaliyet gösterecek iade noktalarının tescil işlemleri Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde DBYS üzerinden yürütülür.

(2) Zorunlu DYS kapsamında faaliyet gösterecek iade noktaları sistem dahilinde belirlenen kriterleri ve gereklilikleri sağlamak zorundadır. Kriterleri ve gereklilikleri sağlayan iade noktalarının Zorunlu DYS kapsamında ilgili faaliyeti gerçekleştirebilmesi için sisteme tescili gerçekleştirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sistem Kapsamında Kullanılacak Makine ve Ekipmanlara İlişkin Esaslar ve Tescil İşlemleri

Genel Esas ve Makine ve Ekipmanlar İle Bunların Üreticilerinin/Tedarikçilerinin Tescil İşlemleri

MADDE 20 - (1) Zorunlu DYS kapsamında yer alan depozitolu boş ambalajları otomatik olarak inceleyerek değerlendirmesini yapacak olan depozito iade makineleri ile bu sisteme özgü kullanılmak üzere üretimi/tedarigi yapılacak tanımlama/doğrulama ekipmanlarının sistem kapsamında belirlenen kriterleri ve gereklilikleri sağlaması zorunludur.

(2) Zorunlu DYS kapsamında sisteme özgü kullanılacak makine ve ekipmanların üretimi/tedarigi konusunda faaliyet göstermek isteyen üreticiler/tedarikçiler bu faaliyetleri için DBYS'ye kayıt olurlar. Sistem dahilinde Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen gereklilikleri sağlayan makine/ekipman üreticilerinin/tedarikçilerinin bu sistem kapsamında ilgili faaliyeti gerçekleştirebilmesi için sisteme tescili gerçekleştirilir.

(3) Tescilli makine/ekipman üreticileri/tedarikçileri bu makinelerinin/ekipmanlarının tescillenmesi için DBYS üzerinden başvuruda bulunurlar. Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından yapılan test ve muayenelere istinaden, sistem dahilinde belirlenen kriter ve gereklilikleri sağlayan makinelerin/ekipmanların tip ve model bazlı Zorunlu DYS'de kullanılabileceğine yönelik tescili bu Usul ve Esasların 6 ncı maddesi kapsamında DBYS Operatörü tarafından belirlenen şartlar dahilinde gerçekleştirilir.

(4) Tescilli makinelerin/ekipmanların DBYS ile entegrasyonu DSYS Operatörünün talebi ve koordinasyonu ile Darphane tarafından, Zorunlu DYS dahilinde temini ve kullanılması işlemleri ise DSYS Operatörü tarafından DBYS üzerinden yürütülür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doğrulama Tesislerine İlişkin Esaslar ve Tescil İşlemleri

Doğrulama Tesislerinin Asgari Kriterleri

MADDE 21 - (1) Zorunlu DYS kapsamında faaliyet gösterecek doğrulama tesisleri asgari olarak;

a) Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından tescil edilmiş üreticilere/tedarikçilere ait, DBYS Operatörü tarafından tescil edilmiş tip ve modelde okuyucusu bulunan doğrulama ve kontrol ekipmanları ile birlikte sayma ve ayırma hatlarına,

b) Ayırma hattından gelen ambalajların tekrar sisteme kabul edilememesini sağlayacak şekilde işlem görmesini sağlayan ekipmana,

c) Tesisin Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlara yönelik işlem yapılan tüm alanları için DSYS Operatörü tarafından teklif edilen ve Ajans tarafından onaylanmış kapasite, teknoloji ve işletim esaslarına sahip altyapıya,

ç) Depozitolu boş ambalajların iade noktalarından geri kazanım tesislerine teslim edilmesine kadar tüm süreci barkod okuma ve takip sistemi kullanmak sureti ile DBYS üzerinden izleyebilecek altyapıya,

sahip olmalıdır.

(2) Zorunlu DYS kapsamında olmayan ambalajların doğrulama tesislerine alınarak yönetiminin sağlanabilmesi için ilgili atık mevzuatı hükümlerine ayrıca uyulması gereklidir.

Doğrulama Tesisleri Tescil İşlemleri

MADDE 22 - (1) Zorunlu DYS kapsamında faaliyet gösterecek doğrulama tesislerinin tescil işlemleri Ajans ve/veya Ajansın yetkilendirdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde DBYS üzerinden yürütülür.

(2) Zorunlu DYS kapsamında faaliyet gösterecek doğrulama tesisleri sistem dahilinde belirlenen kriterleri ve gereklilikleri sağlamak zorundadır. Kriterleri ve gereklilikleri sağlayan doğrulama tesislerinin Zorunlu DYS kapsamında ilgili faaliyeti gerçekleştirebilmesi için sisteme tescili gerçekleştirilir. Tescillenmiş olan bu tesislerde DBYS Operatörü tarafından tescillenmiş DSYS Operatörünce temin edilen doğrulama ve kontrol ekipmanları kullanılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Depozito Saha Uygulama Planına İlişkin Hususlar

DESUP'un Hazırlanması, Sunulması ve Uygulamaya Geçirilmesi

MADDE 23 - (1) DESUP, Ajansın belirlediği süre ve süreçlerde DSYS Operatörü tarafından DBYS üzerinden hazırlanarak Ajansa sunulur ve Ajansın onayına istinaden DSYS Operatörü tarafından uygulamaya geçirilir.

DESUP'un İçeriği

MADDE 24 - (1) DESUP'ta asgari olarak, DSYS Operatörünün sistem dahilinde belirlenmiş görev ve yükümlülükleri doğrultusunda DSYS'nin hayata geçirilmesine yönelik yapacağı planlamalar ve raporlamalar ile DSYS'nin kurulması ve işletmeye alınmasına dair süreç takvimi yer alır. DESUP'un içeriği ve uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar DSYS Operatörünün görevlendirme şartları dâhilinde Ajans tarafından ayrıca belirlenir.

DESUP'un Güncellenmesi/Revize Edilmesi

MADDE 25 - (1) Zorunlu DYS'nin tüm ülke sathına yayılması ve bu sistemden tüm tüketicilerin/kullanıcıların faydalanabilmesi için DSYS'de gerekli geliştirme ve iyileştirmeler Ajans tarafından belirlenecek periyotlar dahilinde DESUP aracılığı ile gerçekleştirilir.

(2) Ajansın veya DSYS Operatörünün ihtiyaç hissetmesi ve talep etmesi durumunda DESUP DSYS Operatörü tarafından herhangi bir zamanda güncellenerek ve/veya revize edilerek tekrar onaya sunulur. Buna ilişkin süreç DBYS üzerinden yürütülür.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Mali Hususlar

Sistemin Mali Unsurları ve Genel Hususlar

MADDE 26 - (1) Sistemde yer alan tüm tarafların sistem kapsamında belirlenmiş mali hususlar ve yükümlülükler konusunda Zorunlu DYS'ye ilişkin genel ilke ve esaslara uygun ve uyumlu olarak hareket etmeleri gerekmektedir.

(2) Sistemin mali unsurları temel olarak;

a) Zorunlu DYS kapsamındaki ambalajlı ürünün piyasada yer alması sürecinde piyasaya sürenlerden alınıp piyasada el değiştirme süreçlerinde tahsil edilmek sureti ile nihayetinde

tüketiciler/kullanıcılar tarafından depozitolu boş ambalajların iade edilmesi karşılığında tüketicilere/kullanıcılara geri verilen bedel olan depozito ücretinden,

b) Zorunlu DYS'ye dâhil olan taraflar için ayrı ayrı belirlenen ve sisteme ilişkin olarak yansıtılacak değişken bedellerden oluşan; depozito katılım bedelleri, sistem kayıt ve işlem bedelleri ile ambalajlar dahil olmak üzere sisteme ait araç, ekipman ve tesislerin tescili işlemlerine ilişkin bedellerden ve teminatlardan,

c) DBYS ve DSYS'nin kurulması, işletilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik DBYS ve DSYS Operatörlerinin hizmetleri ile bunlar adına hareket eden ilgili diğer tarafların hizmetleri karşılığında depozitolu ambalaj başına belirlenen tarife bedeli üzerinden ödenen hizmet bedellerinden,

ç) DYS kapsamında tüketicilerden iade alınan ambalajların geri kazanım tesislerine satışından elde edilen gelirlerden,

oluşur.

(3) Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği uyarınca, Zorunlu DYS dahilinde uygulanacak Bakanlık tarafından belirlenen depozito ücreti haricindeki diğer ücret ve teminatlar, sistemin yatırım, işletme ve sürdürülebilmesi maliyetleri, sabit varlıkların amortisman maliyetleri, yönetim ve izleme giderleri ve öz kaynak getirisinden oluşan maliyetler ile sistemin faaliyet gelirleri esas alınmak sureti ile ilgili tarafların temsil oranları doğrultusunda Ajans tarafından belirlenir.

(4) Ajans tarafından yapılacak tescil ve yetkilendirmeler ile Ajans tarafından yetkilendirilmiş olan kurum, kuruluş veya işletmelerce gerçekleştirilecek tescile esas ücretlendirmeler ulusal ve uluslararası emsali işlemler ve mevcut piyasa koşulları gözetilmek sureti ile Ajans tarafından belirlenerek duyurulan tarifeler üzerinden gerçekleştirilir.

(5) Sistemdeki mali unsurların tarh, tahakkuk ve tahsilatı ile ödemelere ilişkin süreler ve süreçler DBYS üzerinden işletilir.

(6) Zorunlu DYS'nin mali hususlarına yönelik uygulama esasları ve kılavuzları Ajans tarafından ayrıca belirlenerek ilgililere duyurulur.

AMBALAJ SINIFLARI

Ambalaj Sınıfları	Ambalaj Türü	Ambalaj Tanımlaması	Ambalaj Kapasitesi/Hacmi
1	Cam	Şişe	0,10 – 3,01 L
2	PET	Şişe	0,10 – 3,01 L
3	Alüminyum	Şişe/ Kutu	0,10 – 3,01 L
4	HDPE	Şişe/ Kutu	0,10 – 3,01 L
5	Kompozit	Şişe/ Kutu	0,10 – 3,01 L
6	Diğer	Şişe/ Kutu	0,10 – 3,01 L

ÜRÜN SINIFLARI

Ürün	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
İçecek/ Gıda	- Alkolsüz içecekler (kola, aromalı ve/veya meyveli içecekler, aromalı ve/veya meyveli doğal mineralli içecekler, aromalı su, tonik, diğer meşrubatlar vb.) - İçme ve kaynak suları - Doğal mineralli sular - Aromatize edilmişler dahil alkollü ve alkolsüz biralar - Malt içecekleri - Enerji içecekleri - Sporcu içecekleri	Meyve oranı %50 ve altında olan meyve suları/nektarları	- Meyve oranı %50'nin üstünde olan meyve suları /nektarları - Süt ve içilebilir özellikteki süt ürünleri	- Şaraplar, distile ve damıtma yoluyla elde edilen alkollü içecekler - Diğer/tanımlanmamış içecekler - Diğer/tanımlanmamış sıvı gıdalar

AMBALAJLARIN FİZİKSEL GEREKSİNİMLERİNE İLİŞKİN KURALLAR

Cam Ambalajlar İle İlgili Kurallar	• Ambalajın en geniş yerinde dış çapı/eni 50-120 mm arasında olmalıdır. • Ambalaj boyu (kapak dâhil) 130-380 mm arasında olmalıdır. • Ambalaj kütlesi $\leq 1,5$ kg olmalıdır.
PET Ambalajlar İle İlgili Kurallar	• Ambalajın en geniş yerinde dış çapı/eni 50-130 mm arasında olmalıdır. • Ambalaj boyu (kapak dâhil) 130-380 mm arasında olmalıdır.
Alüminyum Ambalajlar İle İlgili Kurallar	• Ambalajın en geniş yerinde dış çapı/eni 50-100 mm arasında olmalıdır. • Ambalaj boyu (kapak dâhil) 70-240 mm arasında olmalıdır.